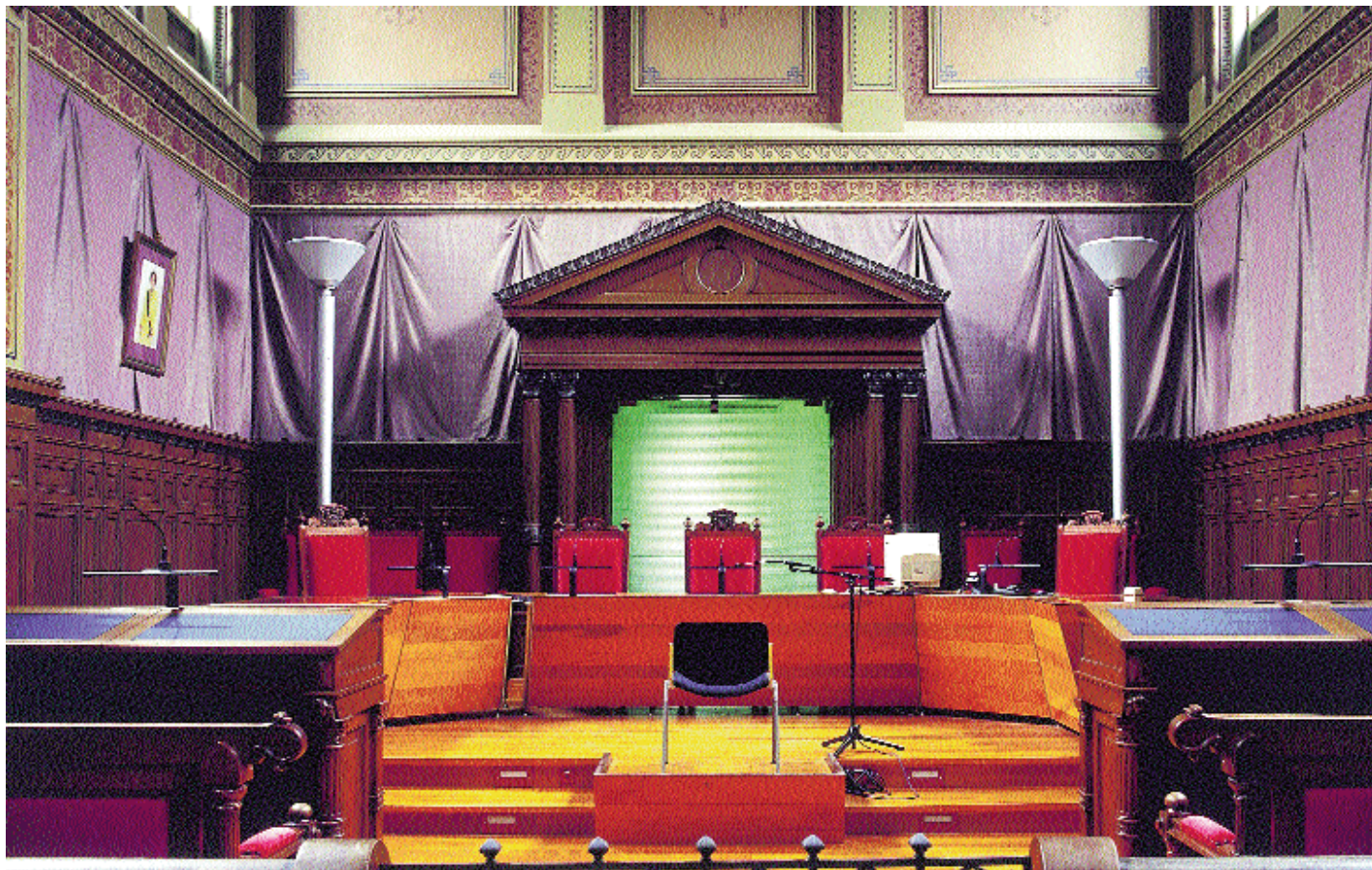

Verhoging competentiegrens kantonrechter 'effectief'

De Grote Zaal van de sectie kanton in Tiel / Eric de Vries

De verhoging van de competentiegrens van de kantonrechter naar 5.000 euro is effectief. 'De keuzevrijheid met betrekking tot het inschakelen van juridische dienstverleners wordt benut en de kosten die partijen maken zijn gedaald.'

Tot deze conclusie komt het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie Centrum (WODC) van het ministerie van Justitie in de evaluatie van de competentiegrensverhoging voor civiele handelszaken in 1999. Bij die gelegenheid werd de competentiegrens opgetrokken, zodat handelsgeschillen tot 10.000 gulden (inmiddels 5.000 euro) niet langer onder het regime arrondissementsrechtbank vielen, maar voortaan door de kantonrechter werden behandeld. Daarmee kwam de verplichte procesvertegenwoordiging in die zaken te vervallen.

Volgens het WODC is de operatie een medaille met twee kanten. Aan de ene kant kan de competentiegrensverhuiving volgens de onderzoekers als effectief worden beschouwd, 'in die zin dat partijen inder-

daad op grote schaal andere juridische dienstverleners dan advocaten inschakelen'. Vooral deurwaarders profiteren: 71% van de zaken wordt door hen afgehandeld. In 16% van de zaken wordt nog een advocaat ingeschakeld.

Andere zijde van de medaille is dat er kwaliteitsverschillen in de belangenbehartiging ontstaan. Als een advocaat bij de procedure betrokken is, worden meer bijzondere proceshandelingen (incidentele eisen, eisen in reconventie, deskundigenonderzoeken en enquêtes) verricht, hetgeen duidt op een kwalitatief betere behandeling van de zaak, aldus het WODC. Een ontwikkeling met mogelijk negatieve gevolgen: 'Het type juridische bijstand is weliswaar een vrije keuze van de rechtzoekende, toch kan een minder bevredigende rechtsgang hun vertrouwen in het recht schaden.'

Demissionair minister Donner van Justitie stelt in zijn reactie op de evaluatie zonder voorbehoud dat de verhoging van de competentiegrens 'succesvol' is. 'Partijen schakelen veelal andere rechtshulpverleners

in, zoals gerechtsdeurwaarders. Per saldo betekent dit dat partijen minder geld kwijt zijn aan rechtshulp.' Wel constateert de minister dat er sprake is een 'onverwachte bijwerking' als gevolg van de verminderde inschakeling van advocaten: het aantal schikkingen vertoont een scherpe daling. 'Het treffen van een schikking en het vroeg inschakelen van de kantonrechter zijn elementen die over het algemeen geacht worden bij te dragen aan de effectiviteit van de geschillenbeslechting en de acceptatie van de uitkomsten daarvan,' aldus Donner.

Een verdere competentieverhoging naar 11.250 euro ligt in het verschiet. Voordat Donner beslist of hij daartoe zal overgaan, zal hij de meest betrokken organisaties en beroepsgroepen, zoals de Raad voor de Rechtspraak, de Nederlandse Orde van Advocaten en de Koninklijke Broederschap van Gerechtsdeurwaarders consulteren. Na de consultatieronde wordt de Tweede Kamer opnieuw geïnformeerd. (LW)